

بوم خبر

محسن محمدخانی؛

عکاس طبیعت ایران
و اینبه تاریخی درگذشت

محسن محمدخانی، هنرمند پیشکسوت حوزه عکاسی بصر اثر ایست قلبی در گذشت. به گزارش هنر آنلاین، چهار دهه فعالیت فشرده عکاسی در همه زمینه‌ها باعث شده تادر محیط‌های علمی و آموزشی وی را محقق عکاسی و در حوزه صنایع و کارخانه‌های تولیدی داخلی و خارجی او را عکاس صنعتی و تبلیغاتی بشناسند و برخی که دوستدار طبیعت و اینبه تاریخی کشور هستند وی را عکاس طبیعت بنامند. از سوی دیگر، متولیان فرهنگی، هنرمندان، ناشران و مسئولان موزه‌های کشور وی را عکاس آثار فرهنگی می‌دانند.

افزون بر این، پژوهش‌های فنی وی در زمینه صنعت چاپ، لیتوگرافی و مدیریت رنگ و اصلاح تخصصی تصاویر باعث شده چاپخانه‌داران و لیتوگرافی‌ها محسن محمدخانی را ناظر فنی چاپ بخوانند.

نماینده فدراسیون جهانی هنر عکاسی (فیاب) در ایران در پیامی در گذشت این هنرمند پیشکسوت حوزه عکاسی راه‌خانواده‌ها و هنر و فرهنگ کشور تسلیت گفت.

در خشش کانون پرورش فکری در جشنواره نقاشی صلح و دوستی

چهار عضو مراکز کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در ششمین جشنواره ملی نقاشی «صلح و دوستی» جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران در سال ۹۸ خشدند.

به گزارش ایلنا، نیما اصغریان ۱۳ ساله، عضو مرکز فرهنگی هنری میامی در استان سمنان، زینب دقیقی هفت ساله و ترنم فتحی نیا هشت ساله هر دو عضو مرکز فرهنگی هنری شماره ۱ انزلی در استان گیلان و آناهیتا افشاری توانا ۱۰ ساله عضو مرکز فرهنگی هنری شماره ۱ همدان، به عنوان برگزیدگان این دوره از جشنواره ملی نقاشی صلح و دوستی معرفی شدند.

این جشنواره ملی نقاشی با هدف فرهنگ‌سازی و آموزش فعالیت‌های امدادی و بشردوستانه با موضوع همیاری، نوع دوستی و کمک برای خردسالان و کودکان ۴ تا ۱۲ ساله برگزار شد.

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان با ۱۳۸۶ اثر در ششمین جشنواره ملی نقاشی صلح و دوستی جمعیت هلال احمر شرکت کرده بود.

فروش ویژه بیش از ۱۳۰۰ اثر اهدا شده به گالری بهنام

نقاشی‌های اهدا شده توسط هنرمندان و نیکوکاران به گالری بهنام وابسته به موسسه خیریه بهنام

دهش پور در سایت این گالری به فروش ویژه گذاشته می‌شود.

به گزارش روابط عمومی این مرکز، با توجه به دشوار تر و حساس تر شدن شرایط درمانی بیماران مبتلا به سرطان در دوران کرونا و لزوم حمایت بیشتر از این عزیزان، موسسه خیریه بهنام دهش پور برای دعوت از خیرین و نیکوکاران و ترویج فعالیت‌های خیر خواهانه، بیش از ۳۰۰ اثر هنری اهدا شده به گالری بهنام را از طریق وبسایت گالری بهنام به فروش ویژه می‌رساند. تمام عواید حاصل از فروش این آثار، صرف هزینه دارو و درمان بیماران مبتلا به سرطان تحت پوشش موسسه می‌شود.

این رویداد انسان دوستانه و خیر خواهانه، پنجشنبه شانزدهم مرداد در وبسایت موسسه خیریه بهنام دهش پور به نشانی behnamcharity.org.ir/gallery/shop افتتاح می‌شود.

مجتبی ملک زاده:
دولت‌های ترکیه و چند کشور عربی بر خوشنویسی سرمایه‌گذاری کرده و با برنامه‌های بلندمدت، پرونده خوبی برای نسبت دادن تاریخ خوشنویسی به خود گردآوری کرده‌اند و حالا هم با ثبت خوشنویسی در سال آینده نتیجه تلاش‌هایشان را می‌بینند

ملک زاده ادامه داد: با توجه به اینکه سال‌هاست به تدریس خوشنویسی مشغول هستم تا تعداد زیادی از جوانان سرور کار دارم که انگیزه‌های تاریخی و فرهنگی آنها را وادار کرده است به سراغ خوشنویسی بیایند. جوانی که در دنیای امروز با ویژگی‌های خاص آن به سراغ هنری مانند خوشنویسی که ریشه در سنت دارد می‌رود، شایسته تقدیر است. اما وقتی با آنها صحبت می‌کنم، متوجه می‌شوم که دچار مشکلات اقتصادی متعددی هستند و اغلب برای گذران زندگی خود به کارهای متفاوتی مشغول هستند. خوشنویسان جوان در کشور ما باید منتظر یک جشنواره باشند تا برنده جوایز اندکی که در آن وجود دارد، شوند. وقتی ما نمی‌توانیم از این هنرمندان جوان حمایت کنیم، چگونه می‌توانیم بگوییم خوشنویسی متعلق به ماست.

این خوشنویس افزود: در ایران هیچ رویداد بین‌المللی در زمینه خوشنویسی نداریم و این موضوع ریشه سیاسی و اقتصادی دارد. همین مسئله یکی از عواملی است که نشان می‌دهد جایگاه مادر خوشنویسی کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد. فرهنگ از مهم‌ترین چیزهایی است که به وسیله آن می‌توان یادآورد کرد و گوشه‌اماناسفاهه در کشور ما این موضوع نادیده گرفته می‌شود و کمترین اهمیت و بودجه برای آن در نظر گرفته می‌شود. در حقیقت پتانسیل وجود دارد، ولی هیچ استفاده‌ای از آن نمی‌شود و کمترین بودجه به فرهنگ و هنر تعلق دارد در حالی که اگر به این مسئله توجه شود می‌توانیم در دنیا حرفی داشته باشیم که شنیده شود.

اصل آنها ایرانی است. او با بیان اینکه نادیده گرفتن ایران در خوشنویسی اسلامی قطعاً بی‌انصافی است، ادامه داد: این مسئله ناشی از کم‌کاری بانیان خوشنویسی مانند انجمن خوشنویسان و پیش از آن کم‌کاری سازمان‌هایی مانند میراث فرهنگی کشور است. زیرا چنین اقداماتی باید از سوی نهادهای دولتی انجام شود و آنها باید از انجمن خوشنویسان می‌خواستند که مقدمات ثبت خوشنویسی و تهیه پرونده‌های تخصصی آن را هر چه زودتر انجام دهند. انجمن خوشنویسان در سال‌های اخیر به دلیل مشکلات داخلی که در آن پیش آمده بود مسائل مهمی مانند ثبت خوشنویسی را نادیده گرفت. در حالی که حتی با وجود چنین مسائلی باید به کارهای مهم‌تری مانند زمینه‌سازی برای ثبت جهانی خوشنویسی توجه می‌شد و این وظیفه میراث فرهنگی است که باید از انجمن می‌خواست به این مسئله ملی بپردازد. صادق زاده افزود: یکی از مشکلات بزرگ ما این است که معمولاً منتظر می‌نشینیم تا اتفاقی بیفتد و بعد به آن اعتراض می‌کنیم. در حالی که خودمان هیچ‌گاه برای حفظ داشته‌های خود تلاش نمی‌کنیم. این یک رخوت تاریخی است که باعث می‌شود داشته‌های خود را نادیده بگیریم و پس از آنکه دیگران آنها را از ما گرفتند صدایمان را داشته باشیم که حقانیت خود را ثابت کنیم. در زمینه خوشنویسی نیز شاهد آن هستیم که مانند تعداد دیگری از آثار هنری و فرهنگی که متعلق به کشور ما هستند، غفلت مسئولین باعث شده آنها به نام کشورهای دیگری به ثبت برسند.

آنها نتیجه تلاش و سرمایه‌گذاری خود را می‌بینند

مجتبی ملک زاده، هنرمند خوشنویس نیز درباره اقدام به ثبت خوشنویسی اسلامی توسط ترکیه و کشورهای عربی در فهرست میراث ناملموس یونسکو گفت: دولت‌های ترکیه و چند کشور عربی بر خوشنویسی سرمایه‌گذاری کرده و برنامه‌های بلندمدت برای آن دارند تا این هنر را توسعه دهند. تلاش‌های آنها باعث شده است پرونده خوبی برای نسبت دادن تاریخ خوشنویسی به خود گردآوری کنند و حالا هم با ثبت خوشنویسی در سال آینده به نام آنها نتیجه تلاش‌های خود را می‌بینند. این در حالی است که یک میراث بسیار پراهمیت مانند خوشنویسی در مملکت ما وجود دارد، اما امروز به وضعیتی دچار شده که هنرمندان بی‌ظنیر این هنر مجبور هستند برای گذران زندگی خود کارهای دیگری کنند که در شأن این هنر نیست.

فعالیت‌هایی در زمینه خوشنویسی انجام می‌شود، اما خاستگاه همه این خطوط از ایران است و متولیان فرهنگی مانند میراث فرهنگی، وزارت ارشاد، انجمن خوشنویسان و دفتر یونسکو در ایران باید به سرعت برای ثبت خوشنویسی ایرانی اقدام کنند. فعالیت‌هایی که ترکیه و کشورهای عربی برای ثبت خوشنویسی اسلامی داشتند و اقدامات قبلی کشورهای مختلف باید برای ما تجربه‌ای شود که قدر داشته‌های خود را بدانیم و آنها را به ثبت برسانیم.

او درباره اقدامات انجمن خوشنویسان در این زمینه گفت: انجمن خوشنویسان قدرت اجرایی ندارد، اما به عنوان یک انجمن مردم‌نهاد اقدامات مختلفی در این زمینه انجام داده است. ما حدود ۴ سال پیش مکاتباتی با متولیان فرهنگی مانند وزارت ارشاد و میراث فرهنگی داشتیم تا برای ثبت خوشنویسی اقدام کنند. انجمن آمادگی هر گونه همکاری دارد و هیچ‌گونه حمایت و کمکی برای این موضوع در پیج نمی‌کنند. اما متولی این جریان سازمان میراث فرهنگی است که باید بستری لازم را فراهم کند.

ثبت خوشنویسی به نام کشورهای دیگر نتیجه غفلت مسئولین است

عین‌الدین صادق زاده، هنرمند خوشنویس نیز در این خصوص با اشاره به سابقه دیرین خوشنویسی اسلامی در ایران گفت: در قرن ۴ هجری یک خوشنویس شیرازی به اسم ابن مقله با ابداع و تنظیم خطوط شش‌گانه و اصول دوازده‌گانه خوشنویسی تحول عظیمی در سیر نگارش حروف به وجود آورد که نقطه عطفی در خوشنویسی اسلامی است. این موضوع نشان می‌دهد که حتی خطوطی که توسط کشورهای عربی و ترکیه استفاده می‌شوند نیز منشأ ایرانی شکل گرفته‌اند. ابن مقله به عنوان اولین مبتکر خوشنویسی اسلامی شناخته می‌شود و او با بررسی و نظم بخشیدن به خطوط مختلف رایج در زمان خود، خطوط شش‌گانه را به وجود آورد. آن زمان کشورهای عربی در خطوط کوفی سابقه‌ای داشتند، ولی آنچه توسط ابن مقله به وجود آمد تا به حال ماندگار شده است.

صندوق آبادی با بیان اینکه کسی نمی‌تواند در ایرانی بودن خطوط تعلیق، نستعلیق و شکست‌نستعلیق شبه‌ایجاد کند، افزود: ترکیه سابقه چندانی در خط نستعلیق ندارد و از زمانی که میرعماد در استانبول حضور پیدا کرد خط نستعلیق در این کشور رواج یافت. با این حال آنها تلاش می‌کنند این دوره ۵۰۰ ساله را به کل تاریخ خوشنویسی تعمیم دهند و آن را از آن خود کنند. اگر چه در ترکیه

پیش از این گزینه‌های فرهنگی و هنری وجود داشته است که به صورت مشترک توسط کشورهای مختلف در میراث جهانی یونسکو ثبت شده‌اند. در زمینه خوشنویسی اسلامی هم با توجه به اینکه ایران، ترکیه و کشورهای اسلامی در این زمینه فعالیت می‌کنند می‌توانند این پرونده را به‌طور مشترک ثبت کنند. اما اینکه ترکیه بخواهد با شعارسازی، مدارک و مستندات ایجاد کند تا بتواند بخشی از گنجینه‌های فرهنگی و هنری ریشه‌دار ما را به نام خود کند قابل پذیرش نیست. این مانند همان کاری است که درباره مولانا انجام دادند و در طول سال‌ها کاری کردند که جهانیان مولانا را به نام رومی بشناسند.

کنند؛ اما هم‌زمانی ارائه این دو پرونده و ثبت آنها به نام این کشورها، نشان می‌دهد که جایگاه ایران در کتابت قرآن به خط عربی که سابقه آن به قرن چهارم هجری قمری می‌رسد به حاشیه رانده خواهد شد و شاید پرونده‌ای که قرار است ایران به یونسکو ارائه دهد در واقع فقط منوط به خوشنویسی فارسی کند.

خبرنگار هنر آنلاین، برای بررسی این موضوع با علی‌اشرف صندوق آبادی، عین‌الدین صادق زاده و مجتبی ملک زاده گفت‌وگویی داشته است تا نظرات آنها را در این باره جویا شود.

علی‌اشرف صندوق آبادی:
ترکیه سابقه چندانی در خط نستعلیق ندارد و از زمانی که میرعماد در استانبول حضور پیدا کرد خط نستعلیق در این کشور رواج یافت. با این حال تلاش می‌کنند این دوره ۵۰۰ ساله را به کل تاریخ خوشنویسی تعمیم دهند و آن را از آن خود کنند

خوشنویسی، هنر کهن ایرانیان که از ارکان اصلی فرهنگ ایران زمین است، هنوز در فهرست میراث ناملموس یونسکو به ثبت نرسیده است و همین مسئله باعث شده است کشورهای دیگری که ادعایی در زمینه خوشنویسی دارند، از این فرصت استفاده کرده و برای ثبت این هنر به نام خود اقدام کنند.

ترکیه در ۲۵ مارس ۲۰۲۰ (فروردین ۱۳۹۹) پرونده «خوشنویسی اسلامی» را با شماره ۱۶۸۴ در فهرست یونسکو برای بررسی در سال ۲۰۲۱ ثبت کرده است. این کشور برای ثبت خوشنویسی اسلامی در میراث ناملموس یونسکو از شعار «قرآن در مکه نازل شد، در مصر تلاوت شد و در استانبول نوشته شد» استفاده کرده و به این ترتیب تاریخچه هنر خوشنویسی و کتابت قرآن را تحریف کرده است.

در تاریخ ۳۰ مارس ۲۰۲۰ (فروردین ۱۳۹۹) نیز از سوی کشورهای عربستان سعودی، الجزایر، بحرین، مصر، عراق، اردن، کویت، لبنان، موریتانی، مراکش، عمان، فلسطین، سودان، تونس، امارات متحده عربی و یمن؛ پرونده‌ای مشترک با شماره ۱۷۱۸ در فهرست میراث ناملموس یونسکو با عنوان «خوشنویسی عربی، مهارت‌ها و شیوه‌ها» برای بررسی در سال ۲۰۲۱ ثبت شده است.

کتاب «همه تصویرسازی‌های مرتضی ممیز» در دو جلد، به مدیریت هنری ساعدمشکی، طراحی، آماده‌سازی تصاویر و صفحه‌آرایی فاطمه حاتمی در نشر مشکی در ۵۰۰ نسخه به چاپ رسیده است.

تنوع آثارش باورنکردنی است. او در همه زمینه‌های دیزاین گرافیک کار کرده، اما تصویرسازی‌هایش از جایگاه خاصی برخوردارند. ممیز تصویرسازی را به صورت جدی از ۱۳۳۹ آغاز کرد و تا اوایل دهه ۲۰۰۰ سال عمر ادامه داد.

۱۲۵۰۰ اثر مرتضی ممیز در یک مجموعه

او ادامه داد: تصویرسازی‌های در سه بخش سامان یافته‌اند؛ «تشریفات»، «کتاب‌ها (کودکان و بزرگسالان)» و «دیگر تصویرسازی‌ها». تاریخ همکاری ممیز با هر کدام از نشریه‌ها را درج کرده‌ایم. اگر ممیز در نشریه‌ای، غیر از تصویرسازی، ریزنقش و سرکلیشه‌های هم طراحی کرده باشد آن‌ها را هم آورده‌ایم.

به گفته مشکی، تصویرسازی‌ها توانایی فوق‌العاده مرتضی ممیز را در بیان محتوای داستان‌ها و موضوع‌ها با استفاده از تنوع تکنیک‌های اجرا، نشان می‌دهند. این هنرمند نقاش همچنین در پایان سخنان خود درباره زنده‌یاد ممیز، اظهار کرد: مرتضی ممیز (۱۳۱۵-۱۳۸۴) بی‌شک تأثیرگذارترین دیزاینر گرافیک ایران است. حجم کارهای او شگفت‌انگیز و صفحه‌در دو جلد.

کتاب «همه تصویرسازی‌های مرتضی ممیز» در دو جلد و به مدیریت هنری ساعدمشکی (هنرمند نقاش) به چاپ رسید. در این کتاب ۱۲۵۰۰ اثر از تصویرسازی‌های زنده‌یاد ممیز گردآوری شده است. ساعدمشکی، هنرمند نقاش در گفت‌وگویی با ایسنا درباره این کتاب توضیح داد: کتاب حاصل بیش از سه سال تلاش، گردآوری و آماده‌سازی است. وقتی تصمیم به گردآوری تصویرسازی‌ها گرفتیم، گمانمان این بود که کتابی با حدود ۴۰۰ تا ۵۰۰ صفحه خواهیم داشت؛ اما هر چه پیش رفتیم حیرت‌مان از حجم کار مرتضی ممیز بیش‌تر شد. نتیجه کتابی شد با حدود ۱۲۵۰۰ تصویرسازی و ۱۴۴۰ صفحه در دو جلد.